

[Alfred Bøgh.]

til en sådan forstandig overvejelse, ville man i dette tilfælde komme til det resultat, at det er meget få, ja, ingen, som reelt vil få fordel af denne pristalsrunde, og at det uden tvivl var bedre for vort lands økonomi, om vi var den foruden. Jeg vil håbe, at der efterhånden i denne sal bliver så megen forståelse for dette, at man kan gå ind i en virkelig grundig drøftelse af, om vi dog ikke kunne komme ud af denne svikmølle. Jeg ser gerne, at vi under det kommende udvalgsarbejde kan gå ind på disse tanker, fordi jeg mener, at det efterhånden er blevet mere og mere åbenbart for befolkningen, at dette, denne udvikling, tjener ingen til gavn, tværtimod.

Hvad angår disse afgiftsforslags statsfinansielle side, er det helt klart, at venstre selvfølgelig ikke vil afvise at medvirke til at skabe finanspolitisk dækning for statens nødvendige udgifter. Vi må derimod bebrejde den højtærede finansminister, at han fremsætter disse afgiftsforslag uden nøje sammenhæng med de økonomiske love, som det høje ting i øvrigt behandler, for det er jo ikke sådan, at disse afgiftsforhøjelser er statens eneste mulighed for øgede skatteindtægter i det kommende år. Derfor er henvisningen til det offentlige udgiftsstigning som følge af pristalsreguleringen ikke nok.

Vedrørende statens indtægter fra indkomstskatten for personer har den højtærede finansminister jo tidligere skønnet, at den i det kommende skatteår må forventes at indbringe 530 mill. kr. mere end i indeværende år som følge af, at indkomsterne i 1963 har været større end i 1962. Der blev i forbindelse med dette skøn gjort opmærksom på den usikkerhed, som måtte præge det, og at det bygger på en antagelse om, at indkomsterne i 1963 var 7,5 pct. større end i 1962. Netop i denne tid indsamles der rundt omkring i kommunerne stikprøver, som skulle give et væsentlig sikrere grundlag for et skøn over, hvor meget indkomsterne faktisk er steget, og hvor meget indkomstskatten derfor kan forventes at stige med de nugældende satser. Der er næppe grund til at tro, at det hidtidige skøn er for højt, tværtimod, og i denne retning er den højtærede finansminister jo en overmåde forsigtig mand, så jeg

vil tro, at der i dette skøn ligger betydelige skjulte reserver.

Det samme gælder også den anden store hovedpost blandt statens indtægter: omsætnings- og forbrugsafgifterne, hvor der i finanslovsforslaget skønnedes en stigning på ca. 300 mill. kr.; det er yderligere siden bebudet, at stigningen antagelig vil blive væsentlig større. Hertil kommer så, at den udløste pristalsregulering af sig selv også uden de nu foreslåede afgiftsforhøjelser vil øge statens indtægter på denne post yderligere.

Alene på disse to hovedposter er der således tale om skattestigninger for det kommende år på henimod 1 milliard kr. eller mere.

Ud fra en finanspolitisk vurdering kan det i denne forbindelse næppe heller være uden betydning, at regeringens efterlønsforslag vil betyde, at der i det kommende år skal opkræves 300 mill. kr. som bidrag, medens der intet skal udbetales. I finanspolitisk henseende vil regeringens efterlønsforslag, hvis det vedtages, derfor i denne periode i høj grad kunne få karakter af forbrugsbegrænsende foranstaltning af denne størrelsesorden.

Men vi kommer naturligvis ikke uden om, at disse 300 mill. kr. vil betyde en belastning af produktionen, og når regeringen nu, jeg synes på en næsten panikagtig måde, kommer med sine afgiftsforslag under henvisning til den udløste pristalsportion, hænger det vel også sammen med, at anden rate af den såkaldte helhedsløsnings lønforhøjelser også forfalder nu til foråret. Man har altså erkendt, at disse tre poster tilsammen overskrider den skete produktionsstignings bæreevne; der er simpelt hen ikke dækning for den.

Også på dette område, som hvor det gjaldt statens indtægtsposter i øvrigt, er fremsættelsestalen imidlertid tavs. Alle disse forhold må jo dog være af helt afgørende betydning for en saglig vurdering af disse afgiftsforslag. Et regnskab, især et så omfattende og kompliceret regnskab som statens, kan da ikke vurderes ud fra en enkelt post eller to, og på helt afgørende punkter mangler disse afgiftsforslag den helt nødvendige sammenhæng med udviklingen i statsfinanserne og med udskrivningslovsforslaget. Vi savner i virkeligheden en klar